

Helsinki, 29.11.2002

Mrs. Eva HELLSTEN
Head of the Chemicals Unit, ENV. C3
DG Environment
European Commission
Office BU-5, 02/01
B-1049 BRUSSELS

cc. Dr. Klaus Berend
Mr. Eric Liegeois

Viite: Torjunta-aineiden (PPPs) Kestävä Käyttö COM (2002) 349

ASIA: KESTÄVÄN KÄYTÖN STRATEGIA KANSALLISELLA TASOLLA

Euroopan Yhteisöjen Komissio on käynnistänyt torjunta-aineiden kestävän käytön strategian luomisen yhteisön ja jäsenmaiden tasoilla. Komission tiedonannossa todetaan selkeästi kasvinsuojelun suuri merkitys maataloudelle ja kuluttajille. Kemiallisen kasvinsuojelun erilaisiin vaihtoehtoihin sisältyy myös riskejä. Suurten taloudellisten riskien lisäksi kasvinsuojelun laiminlyönti johtaa helposti haitallisiin vaikutuksiin ympäristössä, kuten kasviravinteiden huuhtoutumiseen vesistöihin. Ympäristöä säästävien viljelymenetelmien (conservation tillage, minimum tillage) käyttö edellyttää, että rikkakasvit voidaan torjua kemiallisin menetelmin. Kasvinsuojeluun liittyvien riskien vähentäminen ei siten merkitse, että kemiallisen kasvinsuojelun käyttöä tulisi määräyksen rajoittaa, vaan että viljelijät koulutetaan tunnistamaan kaikkiin, myös mekaanisiin menetelmiin, liittyvät riskit.

Kestävä käyttö merkitsee riskien vähentämistä sekä käytöstä johtuvien hyötyjen ja haittojen tarkkaa punnitsemista. Kokemuksemme Suomessa, sekä tiedot, joita olemme saaneet muista yhteisön jäsenmaista osoittavat, että torjunta-aineiden kestävä käyttö perustuu käyttäjän –viljelijän- tietoisuuteen ja motivaatioon. Tässä suhteessa torjunta-aineiden käyttö ei mitenkään poikkea siitä tosiasiasta, että viljelijän toiminta viime kädessä ratkaisee sen miten kestävän käytön erilaiset tavoitteet maataloudessa toteutuvat.

Suomessa on korkea viljelijöiden tietotaso, erinomainen oppimisen infrastruktuuri ja vastuulliseen toimintaan motivoitunut viljelijöiden ja neuvonnan verkosto. Maatalouden kaikki sidosryhmät ovat Suomessa jo sitoutuneet noudattamaan kansallista kestävän käytön ohjelmaa. Sen mukaan viljelyssä käytetään kasvinsuojeluaineita vasta viimeisenä keinona ja silloinkin vain todetun tarpeen edellyttämä määrä.

Maatalouden ympäristöohjelman piirissä on yli 90 % Suomen koko peltoalasta. Osana tuota ohjelmaa Suomessa on jo kattavasti käytössä vesiensuojelua edistävät suojakaistat ja suojavyöhykkeet, joilla on tehokkaasti pystytty estämään kasvinsuojeluaineiden pääsy vesiin.

Ympäristöohjelma on suonut viljelijöille mahdollisuuden suuntautua biologiseen (organic) viljelyyn ja saada siihen siirtymäaikaan tukea. Noin 10 % peltoalasta onkin ollut jo 5 vuoden ajan viljelyssä ilman torjunta-aineita. Uusia viljelijöitä siirtyy biologiseen tuotantoon, mutta huomattavan moni on siirtynyt biologisesta viljelystä takaisin tavanomaiseen, torjunta-aineita käyttävään menetelmään. Biologista tuotantoa ei nähtävästi ainakaan Suomessa voi ilman mittavaa panostusta lisätä.

Suomessa viljelijöiden käytettävissä on selkeästi vähemmän torjunta-ainevalmisteita kuin muissa jäsenmaissa keskimäärin. Peltohehtaaria kohden torjunta-aineiden käyttö maataloudessa on noin 0,6 kg tehoainetta (active ingredient, a.i.). Yhteisön jäsenmaissa käytetyistä torjunta-aineista

Suomen osuus on noin 0,26 %. Vähäisestä valmisteiden määrästä johtuu, että viljelijällä Suomessa on monissa tilanteissa vain yksi valmiste käytettävissään. Näin ollen ei ole mitään mieltä siinä, että valmisteiden rekisteröinnissä sovellettaisiin korvausperiaatetta (substitution principle). Käytettävä valmiste on valittava käyttötilanteessa. Vasta silloin on nähtävissä mikä valmiste tai menetelmä soveltuu parhaiten.

Torjunta-aineiden käytön ja jakelun valvonta on Suomessa perusteiltaan kunnossa Torjunta-aineiden käyttö aktiivituloilla, jotka lähes poikkeuksetta ovat maatalouden ympäristötuen ja –ohjelman piirissä, on täydellisesti lohkokirjanpidon (field records) kautta valvottavissa. Elintarvikesektori, kauppa mukaan lukien, valvoo tavarahankintojen yhteydessä torjunta-aineiden käyttöä. Kasvinsuojeluaineiden kuljetus, varastointi ja kauppa on kattavasti sääntelyn ja valvonnan piirissä. Suomen Kasvinsuojeluteollisuus (Finnish Crop Protection Association) ei tästä syystä näe, että aineiden jakelun ja käytön valvonnassa olisi selviä puutteita, joihin asiaan kuuluvan hyöty/kustannus – vertailun jälkeenkin kannattaisi puuttua.

Käytettyjen kasvinsuojeluaineiden pakkausten keräilyyn tiloilta harvaan asutulla maaseudulla, pakkausten kuljetukseen ja valivarastointiin ja uudelleen käyttöön liittyy aina riskejä, jotka ovat suhteettomia kierrätyksellä saavutettavaan hyötyyn nähden. Kierrätystavoitteiden saavuttamisen kannalta kasvinsuojeluaineiden pakkausten osuus kaikesta Suomessa syntyvästä muovipakkausjätteestä, noin 90 000 tonnista / vuosi, on häviävän pieni, ehkä 100 tonnia / vuosi.

Jäsenvaltioiden erilaisista olosuhteista johtuu, että kestävän käytön teemakohtaisen strategian yksityiskohtaiset tavoitteet olisi asetettava jäsenvaltiosalla. Suomen osalta toimenpiteet painottuisivat viljelijöiden koulutukseen ja maataloilla kasvinsuojelussa käytettävän kaluston tarkastamiseen ja huoltoon.

Indikaattoreiden kehittäminen palvelemaan viljelijää päätöksentekotilanteissa on kannatettavaa. Näiden kehittämisessä ja tarpeellisten tietojen kokoamisessa tarvitaan kaikkien osapuolten: maatalousneuvonnan, viranomaisten, maatalouden tutkimuksen ja kasvinsuojeluteollisuuden yhteistyötä.

Pitäisimme suotavana tämän kannanottomme julkaisemista Euroopan Yhteisöjen Komission web-sivuilla.

Kohteliaimmin

KASVINSUOJELUTEOLLISUUS RY
(Finnish Crop Protection Association)
www.KASTE.fi

Johannes Hahl
asiamies

johannes.hahl@kemia.ttliitot.fi